Cijfers Sociaal Domein

PAPENDRECHT 2019

1 Participatiewet
2 Armoede en schulden
3 Jeugdwet
4 Wmo

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden zet in dit informatiebericht de cijfers op een rij over het Sociaal Domein in Papendrecht. We laten de meeste actuele stand van zaken en ontwikkeling zien op de sub-domeinen participatiewet, jeugdzorg en Wmo 2015 voor de jaren 2017 en 2018. Daarnaast presenteren we enkele cijfers rondom armoede en schulden.

1 Participatiewet

Waarnemingen <u>stand</u> bijstandsuitkeringen kort samengevat en geduid

In 2018 zette de medio 2017 ingezette daling van de bijstand zich door. In Papendrecht (-6,3%) was de daling in lijn met het landelijk gemiddelde (-5,8%) en daarmee gunstiger dan gemiddeld in de Drechtsteden (-3,4%).

Daling zien we vooral in de groep met 80-100% verdiencapaciteit en in de groep 27-44 jarigen. Naar duur was er met name een forse daling in de groep met 12-35 maanden een uitkering. De daling is een gevolg van zowel een gedaalde instroom als een gestegen uitstroom.

Tabel 1 Stand bijstand tot AOW-leeftijd, 1.1.2018 en 1.1.2019

gemeente Papendrecht	1.1.2018	1.1.2019	1.1.2019	1.1.2019
	abs	abs	%hh	% Ned hh
totaal	494	463	3,3%	4,7%
%+/-		-6,3%		

Bron: SDD

Tabel 2 Stand bijstand tot AOW-leeftijd, 1.1.2018 en 1.1.2019

gemeente Papendrecht	1.1.2018	1.1.2018	1.1.2019	1.1.2019
	abs	%	abs	%
totaal	494	100%	463	100
<u>naar verdiencapaciteit</u>				
<50%	229	46%	223	48%
50-80%	117	24%	105	23%
80-100%	143	29%	125	27%
onbekend	5	1%	10	2%
<u>naar leeftijd</u>				
tot 27 jaar	57	12%	46	10%
27-44 jaar	190	39%	174	38%
45 jaar en ouder	247	50%	243	52%
<u>naar duur</u>				
tot 6 maanden	50	10%	47	10%
6-11 maanden	51	10%	45	10%
12-35 maanden	161	33%	119	26%
36 maanden of langer	232	47%	252	54%

Bron: SDD

Waarnemingen <u>in- en uitstroom</u> bijstandsuitkeringen kort samengevat en geduid

De instroom is verder gedaald. In 2018 lag de netto instroom 20 (14%) lager dan in 2017. In de groepen 80-100% verdiencapaciteit en 27-44 jarigen nam de instroom juist toe.

Anders dan in 2017 draagt in 2018 ook een toename van de netto uitstroom bij aan de daling van het bestand. In totaal ging het om een netto stijging van 28 dossiers (+17%). Zowel de uitstroom naar werk, als de exogene uitstroom (bijvoorbeeld door het aangaan van een relatie) en de uitstroom door handhaving namen toe.

Tabel 3 Instroom bijstand tot AOW-leeftijd, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2018
	abs	abs
totaal bruto	170	148
totaal netto	149	129

Bron: SDD
Toelichting: netto is bruto aantal minus 'wijziging dossier'. Wijziging dossier is geen echte instroom

Tabel 4 Instroom bijstand tot AOW-leeftijd, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2017	2018	2018
	abs	%	abs	%
totaal bruto	170	100%	148	100%
<u>naar verdiencapaciteit</u>				
<50%	41	24%	32	22%
50-80%	45	27%	29	19%
80-100%	57	34%	68	46%
onbekend	27	16%	19	13%
<u>naar leeftijd</u>				
tot 27 jaar	55	32%	32	22%
27-44 jaar	66	39%	71	48%
45 jaar en ouder	49	29%	45	30%
<u>naar reden</u>				
wijziging dossier	21		19	
totaal netto	149	100%	129	100%
verkrijgen verblijfsvergunning[1]	22	15%	10	8%
einde ww	15	10%	17	12%
einde (tijdelijk) werk of ziektewet	17	11%	19	15%
uit overige gemeenten (wel SDD)	22	15%	17	13%
overig	73	49%	67	52%

Bron: SDD
[1] Toelichting: uit aanvullend door de SDD aangeleverde informatie blijkt dat er in 2018 in Papendrecht 10 nieuwe dossiers van statushouders zijn.

Tabel 5 Uitstroom bijstand tot AOW-leeftijd, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2018
	abs	abs
totaal bruto	190	210
totaal netto	161	189

Bron: SDD
Toelichting: netto is bruto minus 'wijziging dossier'. Wijziging dossier is geen echte uitstroom.

Tabel 6 Uitstroom bijstand tot AOW-leeftijd, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2017	2018	2018
	abs	%	abs	%
totaal bruto	190		210	
naar reden				
wijziging dossier	29		21	
totaal netto	161	100%	189	100%
werk	81	50%	87	46%
exogeen	35	22%	50	26%
handhaving	21	13%	30	16%
verhuizing binnen Drechtsteden	24	15%	22	12%

Bron: SDD

Participatieplekken

Eind 2017 waren in Papendrecht 39 mensen actief op een participatieplek. Eind 2018 is dat gedaald naar 35. Hierbij is van belang dat er om budgettaire redenen in de tweede helft van 2017 een tijdelijke stop op de instroom (en nieuwe beschikkingen) in participatieplekken was.
De meeste leerwerkbedrijven die in Papendrecht actief zijn, zijn in meerdere gemeenten actief. Zij hebben echter 1 beschikking gekregen voor een totaal aantal plekken. Het exacte aantal beschikte plekken in Papendrecht is daarom niet te geven.

2 Armoede en schulden

Waarnemingen armoede kort samengevat en geduid
We presenteren hier nogmaals de CBS cijfers uit het informatiebericht van 2018 omdat er geen cijfers voor 2018 gepubliceerd zijn. In 2017 waren er afgerond 1.050 huishoudens (8%) in Papendrecht met een inkomen niet hoger dan 110%WSM (Wettelijk Sociaal Minimum). 43% (540 huishoudens) daarvan had al 4 jaar of langer zo'n laag inkomen (4%). De aantallen zijn ten opzichte van 2016 licht toegenomen. De aandelen bleven flink lager dan landelijk gemiddeld en ook lager dan het Drechtstedengemiddelde.

Naast 400 huishoudens met AOW/pensioen als belangrijkste bron van inkomsten gaat het om 370 huishoudens met een werkloosheid of bijstandsuitkering, 100 met een AO-uitkering en ook nog 180 huishoudens met werk als belangrijkste inkomstenbron.

In 2017 behoorden net als in 2016 700 minderjarige kinderen (11%) in Papendrecht tot een huishouden met een inkomen tot 140%WSM (grens SMS Kinderfonds). Ook dit aandeel is kleiner dan landelijk gemiddeld.[1]

Wat betreft het gebruik van de minimaregelingen is het gebruik van kwijtschelding gemeentebelastingen licht gedaald, evenals het gebruik van het SMS Kinderfonds. Het gebruik van de overige regelingen is licht gestegen.

De SDD heeft wel recente cijfers beschikbaar. Er zijn in 2018 iets meer schuldhulpverleningstrajecten bij de SDD gestart dan in 2017. In 2018 werd 166 keer door de GBD beslag op loon of uitkering gelegd.

[1] NB: Doordat het CBS afrondt op honderdtallen blijven kleiner toe- of afnames buiten beeld.

Tabel 7 Aantal en % huishoudens met inkomen tot 110%WSM, 2016 en 2017

gemeente Papendrecht	2016	2017	2017	2017
	abs	abs	%hh	%Ned hh
totaal huishoudens inkomen tot 110%WSM	1.010	1.050	8%	11%
wv langdurig	510	540	4%	6%

Bron: CBS-IIV, regionale inkomenstabellen, afrondingen op 10-tallen

Tabel 8 Aantal huishoudens met inkomen tot 110%WSM, naar belangrijkste bron van inkomen, 2016 en 2017

gemeente Papendrecht	2016	2017
belangrijkste bron van inkomsten		
werknemer of zelfstandige	170	180
werkloosheid/bijstand	340	370
arbeidsongeschiktheid	100	100
AOW/pensioen	400	400
totaal huishoudens inkomen tot 110%WSM	1.010	1.050

Bron: CBS-IIV, regionale inkomenstabellen, afrondingen op 10-tallen

Tabel 9 Aantal en % minderjarige kinderen in huishoudens met inkomen tot 140%WSM, 2016 en 2017

gemeente Papendrecht	2016	2017	2017	2017
	abs	abs	%hh	%Ned hh
totaal minderjarige kinderen in hh met inkomen tot 140%WSM	700	700	11%	14%

Bron: CBS-IIV; NB: CBS rondt op Statline af op honderdtallen

Tabel 10 Gebruik minimaregelingen, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2018
	abs	abs
kwijtschelding	740	672
persoonlijk Minimabudget	299	342
SMS Kinderfonds	417	391
bijzondere bijstand	445	466
Stichting urgente noden	5	12

Bron: Kwijtschelding GBD; rest SDD

Tabel 11 Aantal nieuwe en lopende schuldhulpverleningstrajecten 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2018
	abs	abs
nieuw gestarte trajecten	65	75
lopende trajecten	169	151

Bron: SDD

Tabel 12 Aantallen beslag op loon of uitkering door GBD, heffingsjaren 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2018
	abs	abs
beslag op loon of uitkering	117	93

Bron: GBD, rapportagedatum augustus 2019

3 Jeugdhulp

Waarnemingen over de instroom van jeugdigen in de regionale zorgmarkt en gegevens over veiligheid, bescherming en crisis

De cijfers uit tabel 13 en 14 zijn afkomstig van de Service Organisatie Jeugd (SOJ). Zuid Holland Zuid. Van iedere jeugdige in de regio Zuid-Holland Zuid die een beroep doet op de jeugdhulp is bekend bij de SOJ welke vorm van jeugdhulp zij ontvangen, over welke periode en wat de kosten hiervoor zijn. Dit maakt dat het databereik van de Serviceorganisatie 100%.

Het aandeel medische verwijzers is gestegen van 53% in 2017 naar 70% in 2018, waarmee de medische verwijzers verreweg de grootste verwijzers zijn. Ook de jeugdteams verwijzen vaker (+50 stuks) dan in 2017.

Er zijn cijfers voor Papendrecht voor 2018 beschikbaar over veiligheid, bescherming en crisis (tabel 14). Er waren 12 jeugdigen waarvoor de jeugdbeschermingstafel een routingsbesluit heeft genomen, veel minder dan het jaar daarvoor. Ook het aantal meldingen bij Veilig Thuis daalde van 237 in 2017 naar 194 in 2018. Uit Papendrecht waren er 25 verzoeken tot onderzoek bij de Raad van Kinderbescherming, 11 minder dan in 2017. Tenslotte is het aantal jeugdigen waarvoor een verzoek aan de rechtbank is gedaan om een jeugdbeschermingsmaatregel gedaald van 21 in 2017 naar 19 in 2018.

Tabel 13 Instroom in de regionale zorgmarkt, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2017	2018	2018
	abs	%	abs	%
jeugdigen met jeugdhulp *	790	12%	1094	17
jeugdigen met individuele voorziening (incl JB en JR) *	822	12%	635	10
verwijzers:		100%		100%
extern	12	2%	-	-
gecertificeerde instellingen	102	16%	98	9%
jeugdteams/sociale teams	180	29%	230	21%
medische verwijzers	326	53%	766	70%
verhouding ZIN:PGB	95:5		97:3	

Bron: data door SOJ ZHZ dd juli 2019 en kwartaal rapportage december 2017 en december 2018
** als percentage van het aantal jeugdigen*

Tabel 14 Veiligheid, bescherming en crisis, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017		2018	
	abs		abs	
jeugdigen waarvoor jeugdbeschermingstafel routingsbesluit heeft genomen	31		12	
kinderen betrokken bij meldingen veilig Thuis	237		194	
verzoeken tot onderzoek ingediend bij de Raad van Kinderbescherming	36		25	
jeugdigen waarvoor een jeugdbeschermingsmaatregel aan de rechtbank is verzocht	21		19	

Bron: SOJ ZHZ Kwartaalrapportage december 2017 en december 2018. Voor de laatste gegevens alleen beschikbaar voor de regio Zuid-Holland Zuid voor peildatum 1.9.2018.

Waarnemingen jongeren tot 18 resp. 23 jaar in de jeugdzorg volgens het CBS kort samengevat en geduid.
De cijfers uit tabel 15 en 16 zijn afkomstig van statline van het CBS. Het CBS vraagt deze informatie rechtstreeks uit bij de jeugdhulpaanbieders en de gecertificeerde instellingen over jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR). Niet alle aanbieders reageren op het verzoek van het CBS om data aan te leveren. Het CBS schat het bereik in op ruim 90%.

Tussen 2016 en 2017 waren over de gehele jeugdzorg toenames te zien, in 2018 zien we ook afnames. Het totaal aantal jeugdhulptrajecten neemt in 2018, ten opzichte van 2017, toe met 6%. De jeugdhulp zonder verblijf stijgt iets, terwijl de jeugdhulp met verblijf juist daalt. Het totaal aantal jeugdbeschermingstrajecten daalt met 7%, ondanks een stijging van het aantal beschermingstrajecten ondertoezichtstelling.

Het aantal jongeren tot 23 jaar dat gebruik maakt van Zorg in natura (Zin) neemt in 2018 licht toe met ongeveer 1,6%. Het aantal jongeren dat gebruikmaakt van zowel Zin als van het Persoonsgebonden budget is gelijk gebleven.

Tabel 15 Jongeren tot 18 jaar in de jeugdzorg, 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2017	2018	2018
	abs	%	abs	%
totaal jeugdzorgtrajecten	930		980	
totaal jeugdhulptrajecten	850	100%	900	100%
jeugdhulp zonder verblijf	770	91%	830	92%
jeugdhulp met verblijf	80	9%	70	8%
jeugdhulp door het jeugdteam*	355	46%	325	39%
totaal jeugdbeschermingstrajecten	75	100%	70	100%
ondertoezichtstelling	50	67%	60	86%
voogdij	25	33%	10	14%
totaal jeugdreclasseringstrajecten	-		-	

Bron: CBS Statline 1 mei 2019
**percentage heeft betrekking op jeugdhulp zonder verblijf*

Tabel 16 Jongeren tot 23 jaar met jeugdzorg: Zorg in natura (Zin), Persoonsgebonden budget (PGB), 2017 en 2018

gemeente Papendrecht	2017	2017	2018	2018
	abs	%	abs	%
totaal	960	100%	975	100%
totaal jongeren met alleen ZIN	930	97%	945	97%
totaal jongeren met ZIN en PGB	30	3%	30	3%

Bron: CBS Statline 1 mei 2019

4 Wmo

Waarnemingen over het aantal cliënten met maatwerkondersteuning, leveringsvorm en actieve Wmo-indicaties

Voor wat betreft het sub-domein Wmo zijn op deze drie vlakken cijfers in kaart gebracht. Het aantal cliënten dat maatwerkondersteuning ontvangt in Papendrecht is in de periode 30.06.2017 tot en met 31.12.2018 gestegen met 11% dat zijn 102 extra cliënten. Ook voor de verschillende manieren waarop deze maatwerkvoorzieningen worden geleverd (PGB, ZIN of beide) nemen de aantallen toe. Grootste stijger binnen deze categorie is het aantal cliënten dat op basis van PGB een maatwerkvoorziening krijgt. Dat aantal steeg met 10 van 49 naar 59 cliënten.

Het aantal actieve Wmo-indicaties in Papendrecht neemt, over bijna de gehele linie, toe. Opvallende dalers zijn het gebruik van rolstoelen en beschermd wonen. Respectievelijk daalde deze categorieën met 3% en 17%. Grootste stijger is met 38% het gebruik van maatschappelijke opvang.

Tabel 17 Cliënten met maatwerkondersteuning, 2e halfjaar 2017, 2e halfjaar 2018

gemeente Papendrecht	2e halfjaar 2017		2e halfjaar 2018	
	aantal	per 1.000 inwoners	aantal	per 1.000 inwoners
totaal	924	29	1.026	32

Bron: script SDD tbv gemeentelijke monitor sociaal domein

Tabel 18 Cliënten met PGB, ZIN of PGB én ZIN,2e halfjaar 2017, 2e halfjaar 2018

gemeente Papendrecht	2e halfjaar 2017		2e halfjaar 2018	
	aantal	%	aantal	%
zorg in natura (ZIN)	860	93%	948	92%
persoonsgebonden budget (PGB)	49	5%	59	6%
persoonsgebonden budget én zorg in natura	15	2%	19	2%
totaal	924	100%	1.026	100%

Bron: script SDD tbv gemeentelijke monitor sociaal domein

Tabel 19 Actieve Wmo indicatie, 31-12-2017, 31-12-2018

Gemeente Papendrecht	31.12.2017			31.12.2018		
	PGB	ZIN	totaal	PGB	ZIN	totaal
hulp in huishouden						
huishoudelijke hulp	35	644	679	37	722	759
ondersteuning thuis						
begeleiding thuis	31	213	244	30	260	290
hulpmiddelen en diensten						
dagbesteding	22	152	174	39	141	180
vervoersdiensten	0	110	110	25	97	122
rolstoelen	1	360	361	1	347	348
vervoersvoorzieningen	11	1233	1244	13	1295	1308
woonvoorzieningen	3	164	167	4	181	185
verblijf en opvang						
beschermd wonen	2	192	194	5	155	160
opvang	0	26	26	0	36	36

Bron: SDD

drs. E.L. Heering
W. van den Boogaard, K. Klootwijk
drs. F.W. Winterwerp
juli 2019

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl